

Prezydent Elbląga

Elbląg, 30.08.2024 r.

BRM.0003.63.2024.ES

Pan Michał Rutkowski
Radny Rady Miejskiej w Elblągu

W odpowiedzi na Pana interpelację otrzymaną w dniu 21.08.2024 r. w sprawie działań zapobiegających skutkom ulew na terenie Elbląga, poniżej przedstawiam odpowiedzi na postawione w niej pytania. Pragnę przy tym zauważyć, że problem lokalnych podtopień w sytuacji nawalnych deszczy dotyczy praktycznie wszystkich miast w Polsce. Rosnąca powierzchnia terenów utwardzonych oraz zachodzące zmiany klimatyczne i występujące coraz częściej gwałtowne opady deszczu powodują, że istniejące w miastach systemy kanalizacji nie nadążają z odprowadzaniem wód opadowych. Skutkiem tego są lokalne podtopienia. Działania, które powinny być podejmowane by ograniczyć te zjawiska obejmują wiele obszarów i podmiotów na przykład dotyczących ograniczenia powierzchni utwardzonych, zwiększenia retencji i zagospodarowywania wód opadowych przez właścicieli nieruchomości. W sposób oczywisty dotyczą one również systemów kanalizacji deszczowej. W sytuacji zaistniałych w mieście na początku sierpnia br. podtopień, zobowiązałem Prezesa EPWiK do zwiększenia przez Spółkę działań dotyczących sprawnego funkcjonowania istniejącej sieci kanalizacji deszczowej. Spółka zobowiązana też została do przedstawienia do końca bieżącego roku programu konkretnych działań (także inwestycyjnych) w tym obszarze, które zostaną podjęte w najbliższych latach.

Ad. 1.

W ramach eksploatacji sieci kanalizacji deszczowej EPWiK na bieżąco przeprowadza czyszczenie osadników, wpustów ulicznych oraz kanałów deszczowych. Do sierpnia br. wyczyszczonych zostało 651 wpustów deszczowych. Wiosną i jesienią każdego roku wykonywane są przeglądy oraz czyszczenie osadników i separatorów na wylotach kanalizacji deszczowej do odbiorników. Czyszczenie wpustów deszczowych w mieście wykonywane jest w zależności od potrzeb z częstotliwością od jednego czyszczenia w roku do jednego czyszczenia w okresie 5 lat.

Ad 2.

Koszty, jakie EPWiK poniosło na utrzymanie kanalizacji deszczowej od stycznia do lipca br. wyniosły 4 700 tys. zł, w tym koszty bezpośrednio związane z konserwacją systemu kanalizacji deszczowej wyniosły 521 tys. zł. Pozostałe koszty obejmują m.in. amortyzację, podatki oraz opłaty za korzystanie ze środowiska uiszczane na rzecz Wód Polskich. W celu utrzymania infrastruktury kanalizacyjnej w sprawności eksploatacyjnej oprócz regularnego jej czyszczenia Spółka realizuje modernizację kanalizacji metodą bezwykopową, na co w 2024 r. zaplanowano 374 tys. zł.

W czerwcu br. wykonano renowację kanału deszczowego w ul. Chełmońskiego za kwotę ok. 152 tys. zł. We wrześniu planowane jest wykonanie renowacji kanału deszczowego w ul. Sadowej za kwotę ok. 222 tys. zł.

Ad 3.

Przeciążenie systemu kanalizacji deszczowej w Elblągu, które po gwałtownych opadach deszczu skutkuje lokalnie tworzącymi się rozlewiskami zgodnie z ustaleniami EPWiK w zdecydowanej większości nie wynika z zapchanych studzienek kanalizacyjnych, lecz przede wszystkim z niewydolności systemu kanalizacji. Kanały deszczowe, które projektowane były i wykonane kilkadziesiąt lat temu, nie zostały przygotowane na tak nawalne opady deszczu. System jest drożny, co potwierdza zanik rozlewisk po ustaniu deszczu w krótkim czasie. Problem przeciążonych systemów kanalizacji deszczowych dotyka większość polskich miast. Przeciążenie systemów jest skutkiem zwiększanej szczelności zlewni i zaburzonego naturalnego obiegu wody. Na skutek coraz gęstszej zabudowy oraz utwardzania coraz większych powierzchni, wody opadowe zamiast wsiąkać w ziemię i zasilać wody podziemne, trafiają bezpośrednio do kanalizacji. W efekcie już krótkotrwała ulewa może doprowadzić do lokalnych podtopień. W obliczu zmieniającego się klimatu koniecznym rozwiązaniem jest zwiększanie retencji i ponowne wykorzystanie deszczówki poprzez podejmowanie działań ukierunkowanych na wykorzystanie wód opadowych w miejscu ich powstania, a nie kierowanie całej ich ilości do systemu kanalizacji.

Ad 4 i 5.

Mając na uwadze problem cyklicznie pojawiającego się zalewania niektórych obszarów miasta po ulewnych opadach deszczu, m.in. w obrębie ulic Uroczą-Cicha, Zielona, Nowa-Dolna, EPWiK zleciło opracowanie koncepcji optymalizacji zlewni w tych rejonach wraz z systemem ich odwodnienia. W opracowaniu wykazano, że istniejący system odwodnienia tych obszarów miasta, w obliczu szybko postępujących zmian klimatycznych oraz ciągłego uszczelniania zlewni, nie jest dostatecznie przygotowany, ani wystarczająco elastyczny. Wykonane obliczenia hydrauliczne wykazały, iż system kanalizacji deszczowej w czasie opadów jest przeciążany hydraulicznie na znacznym obszarze. Opracowanie zawiera propozycje konkretnych rozwiązań technicznych obejmujących przede wszystkim system powierzchniowych i podziemnych zbiorników retencyjnych. Przedstawione w opracowaniu rozwiązania są obecnie przedmiotem konsultacji z odpowiednimi departamentami Urzędu Miejskiego.